

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1994-1995 (*)

6 APRIL 1995

WETSONTWERP

**houdende bepalingen
tot bestrijding van de
mensenhandel en van
de kinderpornografie**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VAN JUSTITIE

UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW de 'T SERCLAES

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit door de Senaat gewijzigde wetsontwerp besproken tijdens haar vergaderingen van 29 en 30 maart 1995.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Ylieff.

A. — Vaste leden :

C.V.P. HH. De Clerck, Desmet,
Mevr. Merckx-Van Goeij,
HH. Vandeuren, Van
Parys.
P.S. HH. Mayeur, Minet, Mou-
reaux, Ylieff.
V.L.D. HH. Berben, Coveliers, De-
wael, Verwilghen.
S.P. HH. De Mol, Landuyt,
Swennen.
P.R.L. H. Duquesne, Mevr. Sten-
gers.
P.S.C. H. Beaufays, Mevr. de T'Ser-
claes.
Agalev/H. Decroly, Mevr. Dua.
Ecolo
VI. Mevr. Dillen.
Blok

B. — Plaatsvervangers :

H. Breyne, Mevr. Leysen, H. Van-
dendriessche, N., N., N.
Mevr. Burgeon (C.), HH. Canon,
Eerdeken, Poty, Walry.
HH. Chevalier, De Groot, Kemp-
naire, Platteau, Versnick.
HH. Logist, Peeters (J.), Van der
Sande, N.
HH. De Decker, Reynders, Simonet.
Mevr. Corbisier-Hagon, HH. Hol-
logne, Poncelet.
HH. Dejonckheere, Luyten, Saus-
sus.
HH. Annemans, Van Overmeire.

Zie :

- 1781 - 94 / 95 :

— N° 11 : Ontwerp gewijzigd door de Senaat.

(*) Vierde zitting van de 48° zittingsperiode.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1994-1995 (*)

6 AVRIL 1995

PROJET DE LOI

**contenant des dispositions en
vue de la répression de
la traite des êtres humains et
de la pornographie infantine**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE

PAR
MME de 'T SERCLAES

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi, amendé par le Sénat, au cours de ses réunions des 29 et 30 mars 1995.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Ylieff.

A. — Titulaires :

C.V.P. MM. De Clerck, Desmet,
Mme Merckx-Van Goeij,
MM. Vandeuren, Van
Parys.
P.S. MM. Mayeur, Minet, Mou-
reaux, Ylieff.
V.L.D. MM. Berben, Coveliers, De-
wael, Verwilghen.
S.P. MM. De Mol, Landuyt,
Swennen.
P.R.L. M. Duquesne, Mme Sten-
gers.
P.S.C. M. Beaufays, Mme de T'Ser-
claes.
Agalev/H. Decroly, Mme Dua.
Ecolo
VI. Mme Dillen.
Blok

B. — Suppléants :

M. Breyne, Mme Leysen, M. Van-
dendriessche, N., N., N.
Mme Burgeon (C.), MM. Canon,
Eerdeken, Poty, Walry.
MM. Chevalier, De Groot, Kemp-
naire, Platteau, Versnick.
MM. Logist, Peeters (J.), Van der
Sande, N.
MM. De Decker, Reynders, Simonet.
Mme Corbisier-Hagon, MM. Hol-
logne, Poncelet.
MM. Dejonckheere, Luyten, Saus-
sus.
MM. Annemans, Van Overmeire.

Voir :

- 1781 - 94 / 95 :

— N° 11 : Projet amendé par le Sénat.

(*) Quatrième session de la 48° législature.

I. — INLEIDING DOOR DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE

Na overleg tussen de leden van de commissies voor de Justitie van de Senaat en van de Kamer van volksvertegenwoordigers bleven over slechts twee aangelegenheden meningsverschillen bestaan, met name enerzijds, de vordering tot staking en, anderzijds, de kinderpornografie.

1. Vordering tot staking

Ondanks de terughoudendheid van de senatoren, heeft de minister toch de voorkeur gegeven aan de tekst die door de Kamer van volksvertegenwoordigers was aangenomen; er werd alleen een amendement aangenomen dat bepaalt dat het openbaar ministerie moet worden gehoord vooraleer uitspraak wordt gedaan over de vordering tot staking. Het is immers logisch en noodzakelijk dat het openbaar ministerie wordt gehoord.

2. Kinderpornografie

Er zijn twee wijzigingen aangebracht. Allereerst is het toepassingsgebied van artikel 7, § 1, uitgebreid tot dia's of andere beeldragers die houdingen of seksuele handelingen voorstellen. Voorts wordt het bezit van zinnebeelden, voorwerpen, films, foto's, dia's of andere beeldragers voortaan slechts gestraft wanneer de betrokken persoon voornoemde zaken wetens in bezit heeft (paragraaf 2).

*
* *

De andere amendementen die door de Senaat zijn aangenomen, stemmen overeen met de teksten die tijdens het overleg waren voorgesteld. Zij beantwoorden zeer vaak aan de doelstelling van het oorspronkelijke voorstel, inzonderheid op het stuk van de extraterritorialiteit (art. 8). Die amendementen strekten er tevens toe een bepaald evenwicht te herstellen tussen de straffen voor de bestaande misdrijven en die voor de strafbare feiten die door het ontwerp worden ingesteld.

II. — BESPREKING

1. Interventies van de leden

Mevrouw Merckx-Van Goey verheugt zich erover dat Senaat na een moeilijke discussie toch heeft ingestemd met de grote lijnen van de tekst die de Kamer van volksvertegenwoordigers had goedgekeurd. Tijdens het overleg met de leden van de Senaatscommissie voor de Justitie werd geantwoord op vragen van de senatoren over de betekenis die aan sommige bepalingen moest worden gegeven. Ze herinnert er in

I. — EXPOSE INTRODUCTIF DU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE

Suite à la concertation organisée entre les membres des commissions de la Justice du Sénat et de la Chambre des représentants, seuls deux points de divergence ont subsisté relatifs d'une part, à l'action en cessation et d'autre part, à la pornographie enfantine.

1. Action en cessation

Malgré les réticences des sénateurs, le ministre a voulu privilégier le texte adopté par la Chambre des représentants en acceptant uniquement un amendement qui prévoit qu'il n'est statué sur l'action en cessation qu'après que le ministère public ait été entendu. Cette audition du ministère public est en effet apparue logique et nécessaire.

2. Pornographie enfantine

Deux modifications ont été apportées. D'une part, le champ d'application du paragraphe premier de l'article 7 a été élargi aux diapositives ou autres supports visuels qui représentent des positions ou des actes sexuels. D'autre part, la possession des emblèmes, objets, films, photos, diapositives ou autres supports visuels n'est dorénavant punie que si elle est faite sciemment (paragraphe deux).

*
* *

Les autres amendements adoptés par le Sénat sont conformes à ce qui avait été présenté lors de la concertation. Ils rencontrent très souvent l'objectif recherché par la proposition initiale notamment en ce qui concerne l'extra-territorialité (art. 8). Ces amendements se sont également attachés à rétablir un certain équilibre des peines face aux infractions existantes et celles mises en place par le projet.

II. — DISCUSSION

1. Interventions des membres

Mme Merckx-Van Goey se réjouit de ce que les sénateurs, après de difficiles discussions, aient admis dans ses grandes lignes le texte voté par la Chambre des représentants. La concertation avec les membres de la commission de la Justice du Sénat a permis de répondre aux questions posées par les sénateurs quant au sens à donner à certaines dispositions. Elle rappelle à cet égard que le présent projet

dat verband aan dat het voorliggende ontwerp zijn oorsprong vindt in de conclusies van de parlementaire onderzoekscommissie naar een structureel beleid met het oog op de bestraffing en de uitroeiing van de mensenhandel, en in het bijzonder in de getuigenissen van de slachtoffers, de politiediensten en de magistraten (Stuk Kamer nr 673/8).

Spreeker verheugt er zich ook over dat de vordering tot staking (art. 9 en 10) wordt behouden. Overlappingsen van procedures zijn in principe weliswaar niet wenselijk, maar uit de verklaringen die voor de onderzoekscommissies werden afgelegd, is gebleken dat een doeltreffende interventie vereist dat de vordering tot staking wordt behouden.

Wat de kinderpornografie betreft, is het lid het eens met de door de Senaat goedgekeurde uitbreiding van het toepassingsgebied.

Indien men doeltreffend wil optreden tegen personen die dergelijke pornografische beelden produceren, moet men ook optreden tegen personen die om die pornografie vragen. De toepassing van dit artikel zal ongetwijfeld worden bemoeilijkt doordat de bepaling werd toegevoegd dat men bewust in het bezit moet zijn van dergelijk materiaal. Het principe van het bezit werd evenwel gehandhaafd.

Bijgevolg zal haar fractie de door de Senaat aan-gebrachte wijzigingen goedkeuren.

*
* *

Het verheugt de *heer Landuyt* dat het oorspronkelijke idee achter het wetsvoorstel werd behouden, en in het bijzonder dat artikel 12 werd behouden. Dat essentiële artikel bepaalt dat « de regering (...) jaarlijks aan het Parlement verslag uit(brengt) van de toepassing van deze wet en van de bestrijding van de mensenhandel in het algemeen.

Dit jaarverslag brengt onder andere een stand van zaken met betrekking tot de gerechtelijke vervolgingen. » Een wetsbepaling voorziet bijgevolg in het opstellen van een jaarverslag.

De parlementaire onderzoekscommissie die zich heeft gebogen over de wijze waarop de banditisme en terrorismebestrijding wordt georganiseerd, had daarentegen alleen in de slotbepalingen de eis opgenomen dat een jaarverslag moest worden opge-maakt over het algemene strafbeleid. (Stuk Kamer, nr 59/8 tot 10, 1988). Vijf jaar later was er nog steeds geen verslag ingediend. Het lid vraagt zich af of de Dienst strafrechtelijk beleid, die nu operationeel is, dat verslag zal opstellen.

Voorts vestigt spreker de aandacht op bijlage X van het verslag van de onderzoekscommissie belast met een onderzoek naar een structureel beleid met het oog op de bestraffing en de uitroeiing van de mensenhandel (Stuk Kamer, nr. 673/8). In die bijlage wordt immers een overzicht van de gerechtelijke vervolgingen gegeven. Hij wenst dat de minister dat overzicht aan de recentste ontwikkelingen aanpast.

trouve son origine dans les conclusions de la commis-sion d'enquête parlementaire en vue d'élaborer une politique structurelle visant la répression et l'abolition de la traite des êtres humains et en particulier dans les témoignages des victimes, des services de police et des magistrats. (Doc. Chambre, n° 673/8).

L'oratrice marque sa satisfaction devant le main-tien de l'action en cessation (articles 9 et 10). Si des chevauchements de procédures ne sont pas souhaita-bles sur le plan des principes, les déclarations faites devant la commission d'enquête ont néanmoins mon-tré qu'une intervention efficace impliquait le main-tien de l'action en cessation.

En ce qui concerne la pornographie enfantine, la membre approuve l'élargissement du champ d'appli-cation voté par le Sénat.

Si on veut agir de manière efficace vis-à-vis de ceux qui produisent ces images pornographiques, il faut aussi agir vis-à-vis de ceux qui les demandent. Le fait d'avoir ajouté l'obligation de les détenir sciemment rendra sans doute l'application de cet article plus difficile. Le principe de la possession a cepen-dant été maintenu.

En conséquence, son groupe approuvera les modi-fications apportées par le Sénat.

*
* *

M. Landuyt marque également sa satisfaction de-vant le maintien de la philosophie initiale de la pro-position de loi et en particulier devant le maintien de l'article 12. Cet article essentiel prévoit que le gou-vernement fait annuellement rapport au Parlement sur l'application de la présente loi et sur la lutte contre la traite des êtres humains en général.

Ce rapport contient notamment un exposé de la situation en ce qui concerne les poursuites judi-ciaires. L'élaboration d'un rapport annuel est de la sorte prévue par une disposition légale.

A l'inverse, la commission parlementaire d'en-quête sur la manière dont la lutte contre le bandi-tisme et le terrorisme est organisée, n'avait repris que dans ses conclusions finales l'exigence de l'éla-boration d'un rapport annuel sur la politique pénale globale (Doc. Chambre, n° 59/8 à 10, 1988). Cinq années plus tard, le premier rapport n'a toujours pas été déposé. Le membre se demande si le service de politique criminelle, qui est maintenant devenu opé-rationnel, s'attache à l'élaboration de ce rapport.

Par ailleurs, l'orateur attire l'attention sur l'an-nexe X du rapport de la commission d'enquête parle-mentaire en vue d'élaborer une politique structurelle visant la répression et l'abolition de la traite des êtres humains qui donne un aperçu des poursuites judiciaires (Doc. Chambre, n° 673/8). Il souhaite que cet aperçu soit actualisé par le ministre.

Het lid heeft de door de Senaat aangebrachte wijzigingen in detail bestudeerd en betreurt dat de senatoren niet hebben opgemerkt dat de indianers van het voorstel in artikel 1 bewust zeer zware straffen in uitzicht hebben gesteld om het probleem van de mensenhandel onder de aandacht te brengen. Het lag in hun bedoeling ook de au pair-arbeid in het voorstel op te nemen, alsook het huishoudelijk werk dat door vreemdelingen wordt uitgeoefend. Dat zijn immers de meest recent aan het licht gekomen circuits van mensenhandel.

De door de Senaat aangebrachte wijziging, die stelt dat alleen sprake is van een misdrijf « als van die activiteit een gewoonte wordt gemaakt », verzwakt het ontwerp.

Het feit dat nu bij een vordering tot staking het openbaar ministerie vooraf moet worden gehoord, maakt een doeltreffender en evenwichtiger optreden mogelijk.

De Senaat voegde aan artikel 7, §2, dat over het bezit van pornografisch beeldmateriaal gaat, het woord « wetens » toe. Daarmee gaven de senatoren uitdrukking aan hun streven de individuele rechten van de burger te eerbiedigen. Dat is een lovenswaardige zaak. Wie zich met de bestrijding van mensenhandel bezighoudt, durft wel eens uit het oog te verliezen dat de rechten van de mens onder alle omstandigheden moeten worden gevrijwaard.

*
* *

De rapporteur verheugt er zich eveneens over dat het wetsvoorstel, dat de Kamer van volksvertegenwoordigers in juni 1994 heeft goedgekeurd, eindelijk wet kan worden.

In aanvulling op de eerder gemaakte opmerkingen voegt zij er nog aan toe dat het ontwerp in de eerste plaats zorgt voor follow-up. De parlementaire onderzoekscommissie mag dan in de praktijk al een en ander in beweging hebben gebracht, het is ook zeer belangrijk dat aan die inspanningen verder gevolg kan worden gegeven.

Ook het centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding moet het werk van de jongste jaren kunnen voortzetten.

Zo zal het Parlement aan de hand van het in artikel 12 van het wetsontwerp bedoelde jaarverslag kunnen nagaan of de wet correct in de praktijk wordt gebracht en of inderdaad voor enige follow-up wordt gezorgd. Haar fractie zal er uitermate waakzaam op toezien dat het verslag in de volgende zittingsperiode wordt ingediend en op een valabele manier besproken.

*
* *

Examinant plus en détail les modifications apportées par le Sénat, le membre déplore que les sénateurs n'aient pas perçu que les auteurs de la proposition avaient sciemment prévu de très lourdes peines à l'article 1er afin d'attirer l'attention sur le problème de la traite des êtres humains. Leur intention était de viser également le travail au pair ainsi que les travaux ménagers accomplis par des étrangères étant donné qu'ils constituent un des derniers circuits découverts en matière de traite des êtres humains.

La modification apportée par le Sénat selon laquelle l'infraction doit constituer une activité habituelle affaiblit de la sorte le projet.

Par contre, l'insertion de l'audition du ministère public en ce qui concerne l'action en cassation permettra une intervention plus efficiente et plus équilibrée.

Enfin, l'ajout du mot « sciemment » quant à la possession d'images à caractère pornographique (article 7, § 2) traduit le souci du Sénat de respecter les droits individuels du citoyen. Ce souci est louable car à force d'être préoccupé par la lutte contre la traite des êtres humains, on en oublie les droits de l'homme qui en toutes circonstances doivent être sauvegardés.

*
* *

La rapporteuse se réjouit également de ce que cette proposition de loi, votée en juin 1994 par la Chambre des représentants, trouve enfin son aboutissement.

Outre les remarques qui ont déjà été formulées, l'essentiel du projet de loi réside dans le suivi qu'il met en place. Si des initiatives ont été enregistrées sur le terrain grâce aux travaux accomplis par la commission d'enquête parlementaire, il est important que ces efforts puissent être poursuivis.

Le Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme doit aussi pouvoir continuer le travail qu'il a entamé ces dernières années.

Ainsi, le rapport annuel prévu par l'article 12 du projet de loi permettra au Parlement de vérifier si la loi est correctement appliquée sur le terrain et si les suivis sont effectivement réalisés. Son groupe sera particulièrement attentif à ce que ce rapport soit déposé et valablement discuté au cours de la prochaine législature.

*
* *

De heer Coveliers maakt drie opmerkingen :

1. het verwijt van de heer Landuyt aan het adres van de senatoren, als zouden zij onvoldoende gevolg hebben gegeven aan de wensen van de indieners van het wetsvoorstel dat uit de werkzaamheden van de onderzoekscommissie is voortgevloeid, geldt ook voor de conclusies van de parlementaire onderzoekscommissie over de manier waarop het banditisme en het terrorisme worden bestreden (Stuk Kamer, nr. 59/8-10 - 1988).

2. artikel 12 van het wetsontwerp, dat bepaalt dat het jaarverslag aan het Parlement en niet aan één van beide Kamers wordt uitgebracht, moet worden goedgekeurd. Zou het, gelet op de verscheidenheid van de verslagen die moeten worden uitgewerkt, evenwel niet de voorkeur verdienen ze in één enkel verslag inzake het strafrechtelijk beleid samen te brengen?

3. het lid stemt ten slotte in met de wijzigingen die na overleg tussen de leden van de commissies voor de Justitie van de Senaat en de Kamer van volksvertegenwoordigers zijn aangebracht.

*
* *

Mevrouw Stengers stelt vast dat de omvang van de door de parlementaire onderzoekscommissie uitgevoerde werkzaamheden ongetwijfeld tot gevolg heeft gehad dat de wetgevingstechnische aspecten van de wet die eruit is voortgekomen, wat verwaarloosd zijn. De door de Senaat aangebrachte wijzigingen zijn dus heilzaam geweest.

Spreekster spreekt haar voldoening uit over de handhaving van artikel 12 van het wetsontwerp, maar wenst toch dat een vergelijking tussen de mensenhandel en de kinderpornografie wordt gemaakt. Op die manier zou het Parlement een ruimere visie hebben op al wat de schending van de integriteit van minderjarigen betreft.

2. Antwoorden van de vice-eerste minister en minister van Justitie

De minister deelt de door mevrouw Stengers geformuleerde opmerking. Het zou inderdaad wenselijk zijn dat de regering in haar jaarverslag het verband legt met alle aangelegenheden die iets met mensenhandel te maken hebben.

In verband met de indiening van voormeld verslag en dat over het strafrechtelijk beleid, preciseert de minister, ten behoeve van de heer Landuyt, dat de Dienst strafrechtelijk beleid momenteel als taak heeft een beleid uit te stippelen in belangrijke aangelegenheden in de criminele sfeer, zoals dat van de georganiseerde misdaad of van de drugshandel. Die dienst heeft ook specifieke opdrachten, zoals op het vlak van de mensenhandel of de seponeringen. De installatie van die dienst — een kleine revolutie op zich — impliceert de samenwerking van een ieder en met name van het college van procureurs-generaal,

M. Coveliers émet quant à lui trois observations :

1. le reproche émis par M. Landuyt quant au fait que les sénateurs n'aient pas perçu la volonté des auteurs de la proposition de loi issue des travaux de la commission d'enquête, peut également être adressé en ce qui concerne les conclusions de la commission d'enquête parlementaire sur la manière dont la lutte contre le banditisme et le terrorisme est organisée (Doc. Chambre, n° 59/8 à 10, 1988).

2. l'article 12 du projet de loi, qui prévoit que le rapport annuel est fait au Parlement et non à l'une des deux Chambres, doit être approuvé. Cependant, vu la diversité des rapports qui doivent être élaborés, ne serait-il pas souhaitable qu'ils soient globalisés en un seul rapport sur la politique criminelle?

3. le membre approuve enfin les modifications qui ont été apportées suite à la concertation organisée entre les membres des commissions de la Justice du Sénat et de la Chambre des représentants.

*
* *

Mme Stengers constate que l'importance des travaux réalisés par la commission d'enquête parlementaire ont sans doute eu pour conséquence que les aspects légistiques de la proposition de loi qui en est issue, ont été un peu négligés. Les modifications apportées par le Sénat ont dès lors été bénéfiques.

Si l'oratrice marque sa satisfaction devant le maintien de l'article 12 du projet de loi, elle souhaite qu'une comparaison soit faite entre la traite des êtres humains et la pornographie infantine. Le Parlement aurait de la sorte une vision plus large sur tout ce qui touche les atteintes à l'intégrité des mineurs.

2. Réponses du vice-premier ministre et ministre de la Justice

Le ministre partage l'observation émise par Mme Stengers. Il serait en effet souhaitable que le gouvernement dans son rapport annuel fasse le lien avec toutes les matières connexes à la traite des êtres humains.

En ce qui concerne le dépôt de ce rapport ainsi que celui sur la politique criminelle, le ministre précise à M. Landuyt que le service de politique criminelle a actuellement reçu comme tâche de définir une politique dans les importants domaines délictueux comme ceux du crime organisé ou de la drogue. Il a également des missions spécifiques comme en matière de traite des êtres humains ou de classement sans suite. L'installation de ce service qui constitue en soi une petite révolution implique la collaboration de chacun et notamment du collège des procureurs généraux, ce qui ne se fait pas sans difficultés. Néanmoins, le

wat niet zonder moeilijkheden gaat. Niettemin zal het verslag inzake het strafrechtelijk beleid moeten worden ingediend het jaar waarin deze dienst werd opgericht.

Wat ten slotte de vraag van het lid in verband met een geactualiseerd overzicht van de lopende gerechtelijke vervolgingen betreft, deelt hij mee dat hij samen met de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken een mededeling zal doen over de vooruitgang die ter zake is geboekt. Die mededeling zal voor het einde van de zittingsperiode worden gedaan.

3. Replieken

Mevrouw Merckx-Van Goey vraagt dat, mocht de mededeling van de ministers niet vóór de ontbinding van de Kamers plaatsvinden, deze gegevens aan dit verslag worden toegevoegd. Zij wenst voorts dat het verslag waarover de minister het heeft gehad niet alleen over het strafrechtelijk beleid, maar ook over het preventief en sociaal aspect zal handelen. Zij wijst er in dat verband op dat het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding een coördinerende taak heeft, maar ook concrete voorstellen moet uitwerken.

In tegenstelling tot de minister, is de *heer Landuyt* van mening dat de oprichting van een Dienst voor strafrechtelijk beleid een sinds lang verwachte evolutie, en geen revolutie is. De eerste taak van die dienst moet erin bestaan een jaarverslag op te stellen. Dat gezegd zijnde, kan de minister nader toelichten welke moeilijkheden inzake de samenwerking tussen deze dienst en het college van procureurs-generaal gerezen zijn?

De minister bevestigt het bestaan van meningsverschillen tussen het college van procureurs-generaal en de Dienst voor strafrechtelijk beleid. Het college van procureurs-generaal dient rekening te houden met de oprichting van die dienst, die als taak heeft te coördineren, zelf informatie in te winnen, voor te lichten, adviezen uit te brengen en voorstellen inzake het strafrechtelijk beleid te formuleren.

Bijgevolg heeft de minister naar het college van procureurs-generaal geschreven om opheldering te geven over de aard van de relaties die tussen die beide organen zouden moeten bestaan.

De *heer Duquesne* constateert dat de bespreking van een door de Senaat verbeterd wetsontwerp zich toespitst op de wijze waarop de rechterlijke organisatie zich waarschijnlijk zal moeten ontwikkelen. De huidige structuren en praktijken zijn uit de tijd en dat geldt zowel voor de verdeling in arrondissementen als voor de eenheid en de ondeelbaarheid van het openbaar ministerie. Een vlottere uitoefening van een gezag tussen de parketten-generaal en de parketten van eerste aanleg stond daar vroeger borg voor.

De algemene interpretatie van de wet was de taak van de minister bijgestaan door de procureurs-generaal. Hij mocht zich evenwel niet mengen in de indi-

rapport sur la politique criminelle devra être déposé dans l'année de la mise en place de ce service.

Enfin, en ce qui concerne la demande du membre relative à un aperçu actualisé des poursuites judiciaires en cours, il fait part qu'il fera avec le vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique une communication sur les progrès qui ont été enregistrés en la matière. Cette communication aura lieu avant la fin de la législature.

3. Répliques

Mme Merckx-Van Goey demande qu'au cas où la communication des ministres ne se tient pas avant la dissolution des Chambres, ces données soient jointes au présent rapport. Elle souhaite par ailleurs que le rapport dont a fait état le ministre, ne porte pas seulement sur la politique criminelle mais également sur les aspects préventif et social. Elle rappelle à cet égard, que le Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme a une mission de coordination mais aussi d'élaboration de propositions concrètes.

M. Landuyt, à l'inverse du ministre, considère que l'instauration d'un service de politique criminelle constitue une évolution attendue depuis longtemps et non une révolution. Sa tâche première doit dès lors résider dans l'élaboration d'un rapport annuel. Cela étant, le ministre peut-il préciser les difficultés de collaboration entre ce service et le collège des procureurs généraux?

Le ministre confirme l'existence de désaccords entre le collège des procureurs généraux et le service de politique criminelle. Il appartient au collège des procureurs généraux de tenir compte de la création de ce service qui a pour mission de coordonner, de s'informer, d'informer, de rendre des avis et de formuler des propositions sur la politique criminelle.

En conséquence, le ministre a écrit au collège des procureurs généraux pour préciser la nature des relations qui devraient exister entre ces deux organes.

M. Duquesne constate qu'à l'occasion de la discussion d'un projet de loi amélioré par le Sénat, la discussion porte sur la manière dont devra probablement évoluer l'organisation judiciaire. Les structures et pratiques actuelles que ce soit la division en arrondissements ou l'unité et l'indivisibilité du ministère public, appartiennent au temps passé. Celles-ci étaient garanties par une autorité qui s'exerçait avec plus de souplesse entre les parquets généraux et les parquets de première instance.

Au ministre entouré des procureurs généraux, appartenait l'interprétation générale de la loi étant entendu qu'il ne pouvait interférer ni dans les affai-

viduele zaken en mocht zich evenmin bemoeien met de interpretatie van de wet als het om individuele gevallen ging. Die toestand is nu veranderd en men moet toegeven dat « bastions » ontstaan zijn die minder sterk gehecht zijn aan een aantal beginselen; dat levert het dubbele risico op dat de uitvoerende macht zich gaat bemoeien met gerechtelijke zaken en dat magistraten de neiging gaan tonen om als een soort regering van rechters op te treden. Een herstel van het evenwicht is derhalve noodzakelijk. Een algemeen verslag over de toestand van het strafbeleid zou in dat verband zeer nuttig zijn, maar men zal verder moeten gaan en alle parketten moeten reorganiseren en hun rol opnieuw definiëren.

Spreker is ten andere een overtuigd voorstander van de onafhankelijkheid van de magistratuur. Daarom stelt hij de oprichting voor van een hoge raad van de magistratuur die de onafhankelijkheid van die instantie zou waarborgen en de vereisten zou vaststellen waaraan de werking van dat korps en de erop toepasselijke tuchtregels zouden moeten voldoen opdat de rechterlijke macht het predikaat « rechtvaardig » verdient.

De heer *Coveliers* is van mening dat dit debat niet zou mogen plaatsvinden binnen het bestek van de bespreking van het voorliggende ontwerp, die niet genoeg ruimte laat voor diepzinnige beschouwingen over de kern van de zaak. Men dient zich niet alleen af te vragen of het college van procureurs-generaal wel zin heeft, met andere woorden of het iets nuttigs bijbrengt aan het beleid in strafzaken, doch tevens of een gewoon parket en een parket-generaal dienen te worden gehandhaafd. Zou één parket niet voldoende zijn? Bovendien zou de aanstelling kunnen worden overwogen van nationale magistraten die over zeer ruime bevoegdheden beschikken.

Het lid herinnert er bovendien aan dat het bestaan van het college van procureurs-generaal iedere wetelijke grondslag mist.

Ten slotte acht hij het wenselijk dat, in geval van hervorming van het openbaar ministerie, ook rekening zou worden gehouden met de thans aan de gang zijnde hervorming van de politiediensten die met de vervolgingen belast zijn.

De heer *Van Parys* is het eens met de heer *Duquesne* dat de noodzakelijke onafhankelijkheid van het openbaar ministerie gewaarborgd moet worden. Zijn fractie heeft ten andere een aantal voorstellen geformuleerd met betrekking tot de institutionalisering van het college van procureurs-generaal. Die voorstellen zullen van pas komen bij de discussies die daaromtrent door het nieuwe parlement zullen moeten worden gevoerd. Voor het ogenblik moet men er zich toe beperken erop toe te zien dat tijdens de onzekere periode van de lopende zaken, waarbij geen parlementaire controle meer kan worden uitgeoefend, de minister bij machte zou zijn een strafbeleid te voeren dat geen hinder ondervindt van om het even welke vorm van concurrentie tussen het college van procureurs-generaal en de Dienst voor strafrechtelijk beleid. Zijn fractie bevestigt in dat verband opnieuw haar vertrouwen in de minister.

res individuelles ni même dans ce qui relève de l'interprétation judiciaire de la loi à l'occasion de cas individuels. Cette situation est actuellement changée. Il faut reconnaître que moins attachés au respect d'un certain nombre de principes, des fiefs se sont constitués avec le double risque de voir à la fois le pouvoir exécutif intervenir dans des affaires judiciaires mais aussi de voir des magistrats dériver vers une forme de gouvernement des juges. Un rééquilibrage doit dès lors être effectué. A cet effet, un rapport général sur l'état de la politique criminelle serait très utile mais il faudra aller plus loin, réorganiser l'ensemble des parquets et redéfinir son rôle.

Par ailleurs, le membre se déclare un fervent partisan de l'indépendance de la magistrature. A cet égard, il propose la création d'un conseil supérieur de la magistrature qui garantirait l'indépendance de ce pouvoir et qui définirait un niveau d'exigences dans son fonctionnement, dans ses pratiques et dans sa discipline de telle sorte que le pouvoir judiciaire mériterait son nom d'être juste.

M. Coveliers considère que ce débat ne doit pas être mené dans le cadre de la discussion du présent projet vu qu'il nécessite une réflexion approfondie quant au fond. La question ne doit pas seulement être posée quant au point de savoir si le collège des procureurs généraux a un sens, en d'autres termes s'il apporte une valeur ajoutée à la politique criminelle mais également quant au point de savoir si un parquet d'instance et un parquet général doivent être maintenus. Un seul ne suffirait-il pas? La mise en place de magistrats nationaux disposant de plus larges compétences pourrait également être examinée.

Le membre rappelle par ailleurs que l'existence du collège des procureurs généraux ne repose sur aucun fondement légal.

Il formule enfin le vœu qu'en cas de réforme du ministère public, il soit également tenu compte de l'actuelle réforme des services de police chargés des poursuites.

M. Van Parijs tout comme *M. Duquesne*, estime qu'il faut garantir la nécessaire indépendance du ministère public. Par ailleurs, son groupe a formulé un certain nombre de propositions en ce qui concerne l'institutionnalisation du collège des procureurs généraux. Celles-ci seront utiles lors du débat qui devra être mené au cours de la prochaine législature. Actuellement, il y a lieu de veiller à ce que pendant la délicate période des affaires courantes où le contrôle parlementaire ne trouve plus à s'exercer, le ministre puisse mener une politique anticriminelle qui ne soit pas hypothéquée par une quelconque concurrence entre le collège des procureurs généraux et le service de politique criminelle. Son groupe renouvelle à cet égard sa confiance au ministre.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Alleen over artikel 8 worden opmerkingen gemaakt door *mevrouw Merckx-Van Goey*.

Na dat spreekster heeft vastgesteld dat de Senaat, in plaats van een wijziging aan te brengen in artikel 2 van de wet van 26 mei 1914 betreffende de bestrijding van de handel in blanke slavinnen, er de voorkeur aan heeft gegeven die wet op te heffen, vraagt zij dat zou worden nagegaan of geen enkele bepaling van die wet in een andere wet is overgenomen.

Ofschoon in het Senaatsverslag voldoende uitsluitel gegeven wordt over de strekking van de aangebrachte wijzigingen (Stuk Senaat nr 1142/3, blz. 55 tot 60) wenst het lid toch te vernemen of die nieuwe tekst in zich houdt dat de Belg of de vreemdeling die buiten het grondgebied van het Rijk een misdrijf gepleegd heeft in België zal worden vervolgd, zelfs indien de feiten in het vreemde land niet als een misdrijf worden aangemerkt.

De minister antwoordt ontkennend. De dubbele strafbaarstelling is vereist, wat betekent dat het misdrijf ook strafbaar moet zijn op basis van de wetgeving van het land waar het gepleegd werd.

*
* *

De artikelen 1 tot 14, alsmede het gehele ontwerp, worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

De rapporteur,

N. de 'T SERCLAES

De voorzitter,

Y. YLIEFF

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Seul l'article 8 a fait l'objet d'observations de la part de *Mme Merckx-Van Goey*.

La membre, constatant que le Sénat au lieu de modifier l'article 2 de la loi du 26 mai 1914 sur la répression de la traite des blanches, a préféré l'abroger, demande de vérifier qu'aucune disposition de cette loi ne se trouve reprise dans une autre législation.

Par ailleurs, si le rapport du Sénat explique clairement la portée des modifications apportées (Doc. Sénat n° 1142/3, pp. 55 à 60), l'oratrice pose la question de savoir si ce nouveau texte implique que le Belge ou l'étranger qui aura commis l'infraction hors du territoire du Royaume, pourra être poursuivi en Belgique même si les faits ne constituent pas une infraction dans ce pays étranger.

Le ministre répond par la négative. La double incrimination est requise. En d'autres termes, il faut que l'infraction soit punissable aussi sur la base de la législation du pays où elle a été commise.

*
* *

Les articles 1 à 14 ainsi que l'ensemble du projet sont successivement adoptés à l'unanimité.

La rapporteuse,

N. de 'T SERCLAES

Le président,

Y. YLIEFF